

ชนิดของประโยคตามการเน้นความสำคัญ

อาจารย์สุพัตรา อุตมั่ง

ประโยคในภาษาไทยจะมีรูปประโยคปกติ คือ ประธาน กริยา
กรรม แต่เมื่อผู้ใช้ภาษาต้องการเน้นกรรม หน่วยเติมเต็ม หน่วย
เสริมความ กริยา วิเศษณ์วลี หรือบุพบทวลี ก็อาจย้าย
ส่วนประกอบเหล่านี้มาข้างหน้าได้

ชนิดของประโยคตามการเน้นความสำคัญ

- **ประโยคประธาน** หมายถึงประโยคที่นำประธานมาวางไว้ต้นประโยค ประโยคภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นประโยคประธาน
 - นักเรียนกำลังทำข้อสอบอย่างขะมักเขม้น
 - คนไทยนิยมทำอาหารตามฤดูกาลซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติ
 - โรงพยาบาลเปิดทำการในเวลาราชการ

ประโยชน์กรรียา หมายถึงประโยชน์ที่นำกรรียามาไว้หน้าประโยชน์

- เกิดน้ำท่วมที่ภาคใต้
- มีอาหารในห้องครัว
- ปราบกฏเหตุการณ์ประหลาดบริเวณเทือกเขาตะนาวศรี
- เก่งมาก ลูกศิษย์คนนี้
- ชนจริง ๆ เด็กคนนี้

ประโยคกรรม หมายถึงประโยคที่นำกรรมมาไว้หน้า ประโยค

- ผู้ร้ายถูกตำรวจจับได้เมื่อวานนี้
- ขนมหอยทอดจานนี้คุณแม่ของมันทำเอง
- เขาโดนอัมพาตทำร้ายจนบาดเจ็บสาหัส
- ทักษะการใช้ภาษานั้นนักเรียนได้รับมาจากการสอนภาษาแบบบูรณาการ
- โทรศัพท์มือถือนี้ลูกชายคนโปรดของคุณทำลายเป็นเครื่องที่สามแล้ว
- เมื่อคุณขายแบ่งที่ดินบางส่วนให้ลูกหลานแล้วส่วนที่เหลือทั้งหมดก็ยกให้วัด

ความบกพร่องของประโยค

๑. ขาดภาคแสดงของประโยคใหญ่ คือ ประโยคความ
ซ้อนที่มีประโยคเล็กขยายนามในประโยคใหญ่แต่ประโยค
ใหญ่ขาดภาคแสดง เช่น

- บุคลิกภาพหรือชื่อเสียงของผู้พูดและการยอมรับจากผู้ฟัง
- ความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ปาฏิหาริย์ ตลอดจนเรื่องไสยศาสตร์
- การบริหารจัดการเศรษฐกิจที่ทำให้คนสามารถดูแลตัวเองให้ได้อยู่ได้
โดยไม่เดือดร้อน
- (เป็นเพียงกลุ่มคำเท่านั้น)

๒. ไม่จบความ

คือ ประโยคที่เนื้อความยังไม่ครบ อาจจะเป็นเพราะขาดภาคแสดง
ของประโยคใหญ่ตามที่กล่าวมาแล้ว หรืออาจจะเป็นเพราะขาด
ภาคแสดงของประโยคเล็ก เช่น

- การตัดแปลงธรรมชาติทำให้พบว่าผู้ด้อยโอกาสจำนวนมาก
- เขานำนักเรียนซึ่งเขาดูแลอยู่
- นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าภาวะวิกฤติทางการเมืองที่เกิดขึ้นนั้น

๓. เนื้อความไม่สัมพันธ์หรือไม่สอดคล้อง

เขาเริ่มเรียนอิเล็กทรอนิกส์ก่อน ต่อมาก็เรียนกลอง ส่วนกีตาร์เรียนกับพี่ชาย

✓ เขาเริ่มเรียนอิเล็กทรอนิกส์ก่อน ต่อมาก็เรียนกลอง และกีตาร์เรียนกับพี่ชาย

ในสังคมไทยปัจจุบันคนไทยสนใจการพูด การเสนอความคิดเห็นกันมาก
ก็จริงจึงไม่สนใจที่จะใช้ภาษาให้ถูกต้อง

✓ ในสังคมไทยปัจจุบันคนไทยสนใจการพูด การเสนอความคิดเห็นกันมากก็
จริงจึงไม่สนใจที่จะใช้ภาษาให้ถูกต้อง

การถือศีลเป็นเรื่องไม่ยาก และคนส่วนใหญ่ปฏิบัติไม่ได้

✓ การถือศีลเป็นเรื่องไม่ยาก แต่คนส่วนใหญ่ปฏิบัติไม่ได้

๔. กำกวม

ประโยคกำกวม คือประโยคที่สื่อความหมายได้หลายแง่

๔.๑ กำกวมเพราะตีความหมายได้หลายแง่

- รถชนควายตาย
- เขาเหยียบแก้วแตก
- เด็กข้างบ้านวิ่งชนฉันทกล้มปากแตก

๔.๒ กำกวมเพราะตีความหมายเป็นคำประสมก็ได้เป็นกลุ่มคำ หรือเป็นประโยคก็ได้

- คนขับรถบรรทุก ออกไปแล้ว
- ร้อนจังขอผ้าเช็ดหน้าหน่อย
- พนักงานขายของดีมาก
- พ่อชอบอ่านหนังสือพิมพ์ใหม่ ๆ
- ใครตามหมามา
- ถ้าเขาตกลงไปคุณจะเสียใจ

๔.๓ กำกวมเพราะการวางคำหรือกลุ่มคำขยายกริยาไว้ท้ายประโยคที่มีกริยาหลายคำอาจจะตีความหมายเป็นขยายกริยาต่างคำกันก็ได้

- นักสังคมสงเคราะห์จะไปเยี่ยมชาวบ้านที่เดือดร้อน
เป็นบางครั้ง
- เขาเตือนให้เธอออกกำลังกายทุกวัน

๔.๔ กำกวมเพราะการวางคำขยายคำนามไว้ท้ายประโยคที่มีคำนามอยู่
ข้างหน้าหลายคำอาจจะตีความหมายเป็นขยายนามต่างคำกันก็ได้

- รัฐบาลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดช่วยเหลือราษฎรทุกคน
- ประธานบริษัทสัมภาษณ์ผู้สมัครงานคนเดียว

๔.๕ กำถามเพราะค่านามที่อยู่ข้างหน้าประ โยคเล็กมีหลายคำอาจจะตีความหมายว่าประ โยคเล็กนั้นขยายค่านามต่างกันได้

- ✓ เขาเป็นผู้ใช้ของนายที่ดีที่สุด
- ✓ การสื่อสารแห่งประเทศไทยได้จัดพิมพ์เสตมภ์ชุดดอกกุหลาบที่มีกลิ่นหอมเป็นครั้งแรกของไทย

๔.๖ กำกวมเพราะใช้โครงสร้างประโยค

“ ... ไม่ + กริยา + เหมือน + นาม ”

- ขนมห้าน โน้น ไม่ ร้อยเหมือนขนนมแม่ ซ้อย เลยค่ะ
- ฉั้น ไม่ ดีเหมือนเขา ไซ้ ไหม

๔.๗ กำถามเพราะตีความหมายตามคำก็ได้ ตีความหมาย
โดยนัยหรือในเชิงอุปมาก็ได้

- อะไร เป่าปี่แต่เข้าเขี้ยวหรือ
- ที่นี้มีรอยดินแมวเต็มไปหมด
- จะมาปิดปากกันอย่างนี้ไม่ได้นะ

๕. ฟุ่มเฟือย เย็นเยื่อ หรือ ไม่กระชับ

ประโยคฟุ่มเฟือย คือ ประโยคที่ใช้คำเกินความจำเป็น หรือ ซ้ำ
ความ จึงสามารถตัดทิ้งได้โดยไม่เสียความ เช่น

- เรามีความยินดีช่วยเหลือผู้ที่ขาดทุนทรัพย์แต่มีความขยัน

อาจจะเขียนให้กระชับว่า

- ✓ เรายินดีช่วยเหลือผู้ขาดทุนทรัพย์แต่ขยัน หรือ
- ✓ เรายินดีช่วยเหลือผู้ขยันแต่ขาดทุนทรัพย์

คำ “ทำการ”

คอลัมน์ มองภาษา ของ “สุดสงวน” ในนิตยสารสกุลไทย ฉบับที่ ๒๔๓๐ วัน
อังคารที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ “สุดสงวน” กล่าวถึงคำฟุ่มเฟือยคำนี้ และยก
กลอนของ น.ม.ส. (พระราชวรวงศ์เชอ พระองค์เจ้ารัชนี้ แจ่มจรัส) ดังนี้

สงสารคำทำการมานานแล้ว
มันถูกใช้ทุกอย่างไม่ว่างมือ
ตำรวจเห็น โจรหาญทำการจับ
ทำการป่วยเป็นลมล้มพอดี

ดูไม่แคล้วทั่วไปในหนังสือ
แต่ละมือใช้ลำบากยากเต็มที
โจรมันกลับทะยานทำการหนี
ทำการชี้เงินหมายว่าตายเอ๋ย

น.ม.ส.

ตัวอย่างประโยคที่ใช้คำฟุ่มเฟือย ไม่กระชับ

- พ่อแม่ชื่นชมปีติยินดีที่ลูกสาวสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก
- ✓ พ่อแม่ยินดีที่ลูกสาวสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก
- ประชากรทั่วโลกล้วนแสวงหาความสุขความสบายในการดำเนินชีวิตด้วยกันทุกคน
- ✓ ประชากรทั่วโลกแสวงหาความสุขความสบายในการดำเนินชีวิต
- ผู้ร้ายถูกฆ่าตายที่หน้าตลาดเมื่อวานนี้
- ✓ ผู้ร้ายถูกฆ่าที่หน้าตลาดเมื่อวานนี้

-
- ขอเชิญทุกท่านได้โปรดกรุณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วย
 - ✓ ขอเชิญทุกท่านได้โปรดช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วย
 - อนุชนคนรุ่นหลังควรรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป
 - ✓ ชนรุ่นหลังควรรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป
 - ✓ อนุชนควรรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป

๖. สำนวนภาษาต่างประเทศ มีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๖.๑ ใช้จำนวนนับอยู่หน้าคำนาม เช่น

- ๕ เหรียญทอง ๒ นักโทษ
- ๑๐ ตำรวจ ๕ แพะ

สำนวนภาษาไทยจะต้องใช้ลักษณนาม ดังนี้

- เหรียญทอง ๕ เหรียญ นักโทษ ๒ คน
- ตำรวจ ๑๐ นาย แพะ ๕ ตัว

๖.๒ มันเป็น มันเป็นอะไรที่ อะไรบ้าง อะไรต่าง ๆ เช่น

- มันเป็นการง่าย
- มันเป็นความยาก
- มันเป็นอะไรที่สวยงาม
- มันเป็นอะไรที่ ..แบบว่า...แบบว่า

ในภาษาไทยถือว่า “ มัน “ เป็นคำไม่สุภาพ

และไม่ไพเราะไม่ควรใช้

- อะไรบ้าง อะไรต่าง ๆ อะไรเงี้ย

๖.๓ ถูก + กริยา ในเรื่องทั่วไป เช่น

- ความคิดและการวางแผนงานเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายถูกผูกขาดโดยสถาบันและหน่วยงานสำคัญหลายแห่ง
- ✓ สถาบันและหน่วยงานสำคัญหลายแห่งผูกขาดความคิดและการวางแผนงานเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลาย
- การประชุมถูกจัดขึ้นอย่างเร่งรีบ
- ✓ การประชุมจัดขึ้นอย่างเร่งรีบ
- แหล่งกำเนิดไคโนเสาร์ถูกค้นพบในประเทศไทย
-ค้นพบแหล่งกำเนิดไคโนเสาร์ในประเทศไทย
- ระเบียบการเดิมถูกยกเลิกแล้วเพราะขัดแย้งกับระเบียบใหม่
- ✓ ระเบียบการเดิมยกเลิกแล้วเพราะขัดแย้งกับระเบียบใหม่

๖.๔ กริยา + โดย เช่น

- งานก้าวไกลไทยทำจัดขึ้น โดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนระหว่างวันที่ ๑๗–๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘
- ✓ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจัดงานก้าวไกลไทยทำขึ้นระหว่างวันที่๑๗–๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

๖.๕ การเรียงคำขยายคำนามไว้ข้างหน้าคำนาม เช่น

- อมตะเพลง
- ทุกสภาพถนน
- อัจฉริยะเทคโนโลยี
- ✓ เพลงอมตะ
- ✓ ถนนทุกสภาพ
- ✓ เทคโนโลยีอัจฉริยะ

๖.๖ การเรียงคำเข้าประโยคฝึกทักษะภาษาไทย เช่น

● ส่งคืนคูปอง

✓ ภาษาไทยใช้ว่า ส่งคูปองคืน

๖.๓ ผูกประโยชน์เกินยื้อ เช่น

- ในความคิดเห็นของข้าพเจ้า ฝ่ายผู้หญิงไม่ได้รับความยุติธรรมเลย

✓ ข้าพเจ้าคิดว่าฝ่ายผู้หญิงไม่ได้รับความยุติธรรมเลย

-
- ในภาวะปัจจุบันพบว่าโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่ปรากฏในกลุ่มคนอายุ ๓๕ - ๔๕ ปี มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี
 - ในกรณีของหลอดเลือดหัวใจตีบที่ยังตีบไม่มากเราอาจไม่รู้สัญญาณใด ๆ เลย
 - บ่อยครั้งที่อาการต่าง ๆ จะเกิดขึ้นต่อเมื่อหลอดเลือดหัวใจตีบไปสูงกว่า ๗๐ % ขึ้นไป

แก้ไขเป็น

- กลุ่มคนอายุ ๓๕ - ๔๕ ปี เป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ เพิ่มขึ้นทุกปี ในปัจจุบัน
- หลอดเลือดหัวใจที่ยังตีบไม่มากอาจไม่มีอาการใดปรากฏเลย
- ส่วนมากอาการต่าง ๆ จะเกิดขึ้นต่อเมื่อหลอดเลือดหัวใจตีบมากกว่าร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป

สำนวนภาษาต่างประเทศ

- เมื่อสองสหายมาพบกันความดีใจก็เกิดขึ้น
- ✓ สองสหายดีใจมากเมื่อได้มาพบกัน
- ข้อสอบชุดนี้ไม่ยากที่จะทำความเข้าใจเลย
- ✓ ข้อสอบชุดนี้เข้าใจได้ไม่ยาก
- รัฐบาลบรรลุข้อตกลงในการเจรจากับเพื่อนบ้าน
- ✓ รัฐบาลประสบความสำเร็จในการเจรจากับเพื่อนบ้าน
- ในความคิดของผมหนังสือเล่มนี้ดีที่สุดในสถานการณ์ปัจจุบัน
- ✓ ผมเห็นว่า หนังสือเล่มนี้ดีที่สุดในสถานการณ์ปัจจุบัน

แบบฝึกหัด ลองแก้ไขประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

- ไม่เป็นการยากที่เราจะสืบค้นประวัติชีวิตท่านผู้รู้
- ✓ เราจะสืบค้นประวัติชีวิตท่านผู้รู้ได้ไม่ยาก
- คนไทยกำลังให้ความสนใจในข่าวเศรษฐกิจ
- ✓ คนไทยกำลังสนใจข่าวเศรษฐกิจ
- ในอนาคตโทรศัพท์ที่จะพัฒนาให้มีความสามารถในการใช้ที่ทันสมัยยิ่งขึ้นในอนาคต
- ✓ โทรศัพท์ที่จะพัฒนาให้ทันสมัยยิ่งขึ้นในอนาคต
- การบรรลุความตกลงระหว่างสองชาติในภูมิภาคนี้น่าจะเกิดขึ้นได้ในเร็ววัน
- ✓ ชนชาติในสองภูมิภาคนี้น่าจะตกลงกันได้เร็ววัน